

ממתק לשיבת

זמני השבת
ירושלים תל אביב חיפה באר שבע
ניסת השבת 6:37 6:52 6:44 6:54
צאת השבת 7:51 7:54 7:53

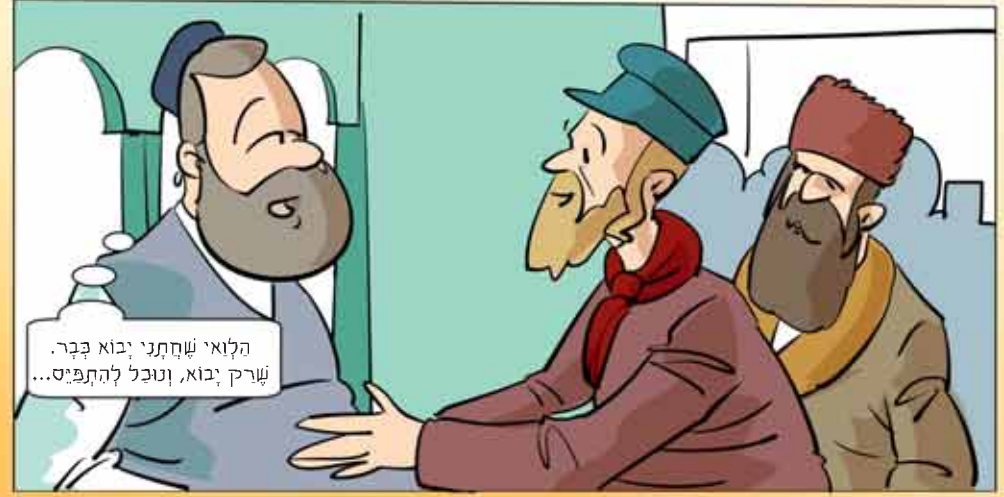
רבי או סוחר? 10

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
שולס - P.P.
67' ש

מאת עוזי קפלון

מקציר: לאחר שנים במן היה רבי לוי יצחק מברדיצ'וב סמוך על שלחן חותנו, עמד החותן על כך שרבי לוי יצחק עצמו ישתלב גם בן בחיי הפסח. לשם כך שלח אותו לרבי בלוצ'יצא עם צרור כסף גדול, אך אוה, התברר שהכסף נעלם. החותן גרש בכעס רב את רבי לוי יצחק מפניו. כעבר זמן, זמן החותן למשפט חמור, בגלל עלייה שקרית. בשפנה לבקש את ברבת רבי אליפלך פליז'נסקי, נענה בעצה - לגשת אל הצדיק שבעיר, רבי לוי יצחק...

נא לשמור על קדושת הגיליון
עריכה: ד. גרנמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין אירוס: רפי רוק
משתתפים: מ'ם הרשקוביץ, עוזי קפלון
להזמנות: 073-2480711
יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
המשך יבוא

לקבורה מחוץ לחומות. ואז, כאשר כבר יהיה חפשי לנפשו, יקום ה'נפטר' על רגליו, יצוץ החוצה מארון המת, וילך לפגוש את אספסינוס שר הצבא הרומאי. אולי יצליח להשפיע עליו...

מקציר: המאמצים הכבירים שהשקעו, אכזבו בסופו של דבר, ומחסן העצים העלה בלהבות. תכנית הצלה סודית נרקמת, אך רב הרפינס חושש לשלום הילדים...

70 רב הרפינס רוקם תכנית

באותו יום לא הגיע רב הרפינס לבית המדרש. הוא בקש למסר שהוא עסוק עד מאוד והוא מבקש שילמדו גם בלעדיו, וביתר שאת ויותר עז! הוא התאפק ולא גלה לילדים, כי אך למענם נעדר הוא מבית המדרש, יען דואג הוא לשלומם עד מאוד ומחפש הוא דרך להצילם. העדיף לנצר את חששותיו בלבד, כדי לא להדאיג את תלמידיו.

באותו יום לא הגיע רב הרפינס לבית המדרש. הוא בקש למסר שהוא עסוק עד מאוד והוא מבקש שילמדו גם בלעדיו, וביתר שאת ויותר עז! הוא התאפק ולא גלה לילדים, כי אך למענם נעדר הוא מבית המדרש, יען דואג הוא לשלומם עד מאוד ומחפש הוא דרך להצילם. העדיף לנצר את חששותיו בלבד, כדי לא להדאיג את תלמידיו.

יוסף, שמש בית הדין, חסם בגופו את הכניסה לחדר הדיונים החשאי, ולא הניח לרב הרפינס להכנס למרות תחנוניו. "צויתי במפגיע שלא להניח לאיש להכנס פנימה!", מסר בתקיף, ולרב הרפינס לא נותרה בררה, אלא לסור הצדה ולהמתין לשעת הכשר. בהסתים הדיון ובעוד חכמי ירושלים יוצאים זה אחר זה מן החדר וקמטי דאגה חרושים על פניהם, העז רב הרפינס ונגע בכנף מעילו של אחד החכמים. "ימחל לי רבנו", רעד קולו, "אך מדוע זה לא נצרך לרבו יוחנן שני מלויים צעירים נאמנים, למען ישמשוהו באשר יצטרך? מכיר אני שנים מתאימים.. ואף בפקוח נפש עסקינו; הבריונים מבקשים את נפשם!"

הם, הנערים ששקדו על משנתם, לא שמעו את החדשות האחרונות, אך רב הרפינס שמע על כמה מקרים נוראים של שפיכות דמים ממש מצד הבריונים. כי עתה, כאשר הצליחו לשרף את המחסנים, גבהה רוחם וחצפתם, והרי הם מסכנים עתה יותר מאי פעם. אם יתפסו את גדעון ומונבוז - אלה שני החברים שעמדו בראש המאמצים להציל את מחסן העצים - עלולים הם להנקם מהם באכזריות...

רב הרפינס לא מצא מנוח לנפשו. איש סוד היה, ונמנה על הקבוצה המצמצמת של תלמידים נאמנים שידעו את הסוד הכמוס: רבן יוחנן בן זכאי איננו חולה כלל וכלל! רק מתחלה הנהו... כלומר, עושה עצמו כאלו חולה ונוטה למות, למען יאמינו העם למשמע אזניהם, כאשר תופץ השמועה על פטירתו... ואז, כמוכן, תתקנס הלוית המ'ת!

זו הייתה התכנית הסודית, שנועדה לאפשר לרבן יוחנן בן זכאי לצאת מן העיר ללא התנגדותם של הבריונים השומרים. כי אם אמנם לא יניחו הבריונים לאיש חי לצאת מן החומות, הרי לאדם מת, ובמיחד נפטר דגול כמו רבן יוחנן בן זכאי, ודאי ירשו שיוציאוהו

החכם עצר על מקומו והניח ידו על כתפו של המלמד המדאג. "מלמד מסור אתה, רב הרפינס. חוששני כי ערוכם של שני נערים בתכנית חשאית כל כך עלול לסבך חלילה ולגרם לכשלון. עליך להבין כי מול גורלם של שני אלה, מנח על כף המאזנים גורל ירושלים כלה!"

אך רב הרפינס לא ותר...

נהנים עם איצי

שלום לך יוכני,

הבקר יצאתי ללמודים חצי שעה מקדם מן הרגיל. רפי הציע לי שניצא מקדם והוא יראה לי מקום תצפית מדהים, ממש לא רחוק מן הבית.

עלינו יחד על גבעה קטנה, מאחורי אחד הבתים שבקצה השכונה. הסתכלנו מסביב ובאמת היה מה לראות!

מה שראינו הזכיר לי את הצוירים שהיינו צובעים בגן, צוירים שעליהם היה כתוב באותיות גדולות **אביב**.

השמים היו לגמרי תכלים, העלים על העצים היו ירקנים ורעננים, כמה פרפרים עפו סביב שיח גדול ופורת, ושתי צפורים עמדו על ענף, ו'שוחרחו ביניהם' בצויצים רמים.

כשהגעתי אחר כך לכיתה, היה לי חשק גם כן להתחלה חדשה ורעננה. פסח עבר, ואני יכול להחליט ש'יצאתי ממצרים'. זאת אומרת יצאתי מדברים שסגרו אותי בחצי הראשון של השנה (אתה יודע למה אני מתכוון, נכון? למשל ההרגל ללכת לישון מאחר, ואז לקום בבקר מאחר מדי. או המריבה המיתרת ההיא עם החבר שלי...). תקופת למודים חדשה לפני, אני יכול לעשות אותה טובה ופורחת יותר מתקופת הלמודים הקודמת.

פתחתי לי מחברת חדשה, וצינתי בה פרפר קטנטן בפנה, שיהיה לי לתזכורת.

להתראות בינתיים, אלי

בבית משפחת גאולה

על מי?

על פי הטלה הפסיכיה למי הפנתה הדר יטה לבקש את הגאולה ללא הפסקה לעשות הכל להקדים את בואה.

Γαῖα καὶ ἔδαφος ἐστὶν ὅραμα, καὶ οὐρανὸς καὶ ἕδαφος ἔστιν ἕνα. ὅραμα καὶ ἕδαφος ἐστὶν ἕνα, καὶ οὐρανὸς καὶ ἕδαφος ἐστὶν ἕνα.

היכן?

בתפלת שמונה עשרה ברבה כיחדת כל יום היא נאמרת בחול, בחג ובשבת. אנו מבקשים להגיע ליום שגבולו שבת. מבקשים לזכות לראות בעינינו את גבול ירושלים.

ἐπιπέδον ἐστὶν ἕνα καὶ οὐρανὸς ἕνα.

מדברי הרבי

"גם כשצועקים 'עד מתי' - הרי זה מפני הצווי כו', ואלו היו מתכוננים ומבקשים באמת, בודאי ובודאי שמישיח כבר היה בא!!! הדבר היחיד שיכולנו לעשות - למסור הענין אליכם: עשו כל אשר ביכולתכם... להביא בפעל את משיח צדקנו תכף ומיד ממש!... אני את שלי, עשיתי, ומעתה והלאה אני מוסר זאת לכל אחד ואחת מכם, ומכאן ולהבא עשו כל אשר ביכולתכם".

(מישיחת כ"ה ניסן תשס"א)

"פתאום שמענו אותה פונה אל בעלה ואמרת לו: 'קעת נוכל לעשות פדיון-הבן לבננו!' עד מהרה התברר הענין: זו היתה משפחה שברחה מפולין בימי המלחמה, וכמו רבים מהפליטים היהודים, הגיעה לאוזבקיסטן. כחדש קדם לכו נולד בנם בכורם. במקום התגוררו יהודים מעטים, שלא הגיעו לכדי מנין. קעת, כשהגענו, נוצר מנין, וזו היתה הסבה לשמחתה של האשה.

"למשמע דברי אשתו הגיב הבעל: 'פדיון-הבן את רוצה לעשות?! ברית עדין לא עשינו!'. קד התברר לנו כי הילד בעצם לא נמול, משום שגבל האזור לא נמצא מוהל.

"ר' פרוץ מוצ'קין שמע את הדברים ואמר: 'אמנם אינני מוהל מקצועי, אך אוכל למול את בנכם'. הוא שלח את אבי התינוק להשיג לו תער חד ונקי, והלה מצא כזה אצל ספר הכפר.

"עד מהרה התקבצו במקום יהודי הכפר, ואתנו יחד נוצר מנין. בתוך זמן קצר נערכו לתינוק ברית-מילה ופדיון-הבן. ר' אברהם דרזין היה הסנדק, ר' פרוץ מוצ'קין המוהל והחסיד ר' יונה כהן ה"ד שמש כהן בפדיון."

ר' זאב קסלמן סיים את הספור, והכל ישבו מתפעמים. הספור מפר לזקני חסידי חב"ד, ופתאום מתברר כי ספור חסידי, שעבר מפה לאזן בהתועציות חסידיות, קורם עור וגידים והופך לספור חינו של אדם חי, תושב ירושלים.

ר' זליג חזר לביתו ובשבת הקרובה, בהתועצות החסידית, ספר למסבים את ספור המעשה. אחד הנוכחים, המשפיע ר' זאב קסלמן, הגיב בהתרגשות: "זה ספור אמת, ואני אספר לכם את הספור המלא!".

זוגות רבות של עינים משתוממות הפנו לעברו.

ר' זאב חיד ואמר: "אני הייתי שם! אני מכיר את הספור ממקור ראשון!".

וכך ספר ר' זאב קסלמן: "משפחתנו התגוררה בעיר טשקנט. כל שנות ילדותי ונערוטי למדתי תורה ב'חדר' מקומי בטשקנט, אך כשהתבגרתי רצייתי ללמד בישיבת תומכי-תמימים דוקא. הישיבה הקרובה שכנה בעיר סמרקנד, כ-300 קילומטר ממקום מגורינו. היה עלי להתנין אפוא עד שתקרה לי ההזדמנות לנסע לסמרקנד.

"הארוע קרה בחדש איר תש"ה. יום אחד יצאה מטשקנט משאית עמוסת סחורה, שיצרה בבית-חרשת שהיה בבבלות כמה חסידים. פניה של המשאית היו לסמרקנד, ואני החלטתי לנצל את ההזדמנות.

"המשאית היתה מלאה עד אפס מקום ועל-כן נאלצתי למצוא לי מקום במרומי המשאית, על-גבי כל הסחורה. עמי נסעו גם החסידים הידועים ר' פרוץ מוצ'קין (שבנו), יוסל מוצ'קין, היה הנגה), ר' אברהם דרזין ור' יונה כהן ה"ד.

"הדרך מטשקנט לסמרקנד ארוכה היתה

קוראים בענין

ברית בשממה

זה קרה בחנות בשכונת גאלה בירושלים. ר' זליג גופין, תושב כפר-חב"ד, סיים את עניניו בחנות ועמד לצאת, ואז נכנס פנימה יהודי חרדי, בגיל העמידה, לבוש בקפידה.

ר' זליג הביט בפניו של האיש ונדמה היה לו כי הוא מכירו. "פניך מפורות לי", אמר לו. "תכו, אבל אני איני מכירך", השיב הלה בנימוס, ובכך הסתיימה השיחה הקצרה ביניהם.

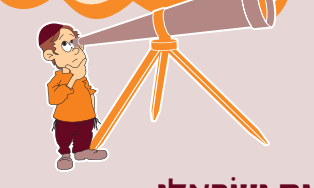
בעל החנות, שהוא מחסידי גור, פנה אל השנים בהלצה: "איזה קשר כבר יכול להיות בין חב"דניק ובני ליטואק [=ליטא]?"

ה'ליטואק' החזיר לו מבט רב-משמעות. "נו מילא, אלו היית יודע את ספור חיי, לא היית מדבר כך", הפטיר ויצא מהחנות.

למשמע הדברים נעורה סקרנותו של ר' זליג והוא מהר אל הרחוב. האיש כבר הספיק להתרחק, אבל ר' זליג הדביקו ובקש לשמע את ספורו. בשעת ההמתנה בתחנת האוטובוס, ספר לו האיש את ספור לדתו בימי המלחמה באוזבקיסטן.

הוריו מצאו מקלט בכפר נדח. שם, כמובן, לא היה מוהל. כך עבר לו חדר תמים מאז נולד. ופתאום צצו מאי-שם כמה חסידי חב"ד, אחד מהם היה סנדק, שני מוהל ושלישי היה כהן וערך לו פדיון הבן.

דמות מהפרשה

נעם ישראל

פעם הייתי הראשון בפתח בלמודים. כל ציוני המבחנים שלי במשנה ובחמש, היו 'מאות' עגלים. פתאום, התחילה ירידה. אבד לי החשק ללמד והציונים עברו לשמונים, שבעים וחמש, ופתאום בצבץ לו גם ששים אחד.

בסוף, אבא ואמא נסעו אתי לרב גדול. הרב האיר לי פנים ושאל כל מיני שאלות. ואז הוא שאל: "התחלת לאכל לאחרונה משהו שלא היית אוכל פעם?"

ההורים שלי הביטו בו בתמהון. אבל אני נזכרתי: "כן! החבר החדש שהפתי באוטובוס, מציע לי כל מיני ממתקים מאוד נחמדים, שלא הפרתי לפני כו. יש לו לב זהב!"

"אני בטוח שיש לו לב זהב", אמר הרב בסבלנות. "אבל יכול להיות שבבית שלו לא מספיק מודעים לשמירת כשרות כמו אצלכם. תבדק שיש לממתקים הכשר!"

"מה הקשר?", שאל אבא והרב הסביר:

מגלים עולם

לוחו. די בשם הזה כדי לדמין את הדג בעל הממדי הענק המזכיר צוללת איתמנתית, גדול וחק יותר מכל יצור אחר השוכן בימים...

למעשה, 'לוחתנים' הוא שם של סדרת בעלי חיים גדולים השייכים למחלקת היונקים. בסדרה זו יש כמה משפחות, וביניהן גם משפחת הדולפינים.

הלוחתנים נושמים כמו בעלי חיים יבשתיים. הם שואפים אויר לפני הצלילה, ומסגלים להשאיר מתחת לפני המים זמן ארוך יחסית. אולם הם חייבים להוציא מדי פעם את קרקדם אל האויר כדי לנשם. כאשר הם נושפים את האויר מן הראות (מעל פני המים), מתפרץ סילון של אויר עם רסיסי מים, קעין 'מוזקה' המתרוקמת לגבה מטרם אחרים.

מחכימים ונהנים

הבוטח בהשם

יהודי כפרי בא לפני רבי משה מקוברין והתאונן: "בתפלה הייתי יהודי יחיד בכפר מגורי, והיתה לי פרנסה בשפע. כל עוברי הארץ היהודים היו מתאכסנים אצלי, והתפרנסתי בכבוד. עתה הגיעו לכפר עוד יהודים ופרנסתי נתמעטה". השיבו הצדיק: "נאמר בספר תהלים 'רבים מאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו'. מי שיש לו 'מאובים' מהעבדה שיש סביבו עוד יהודים, הוא בבחינת רשע, ואלו מי שבוטח בהשם - שמח שיהודים מסובבים אותו".

(מישיחת כ"ה ניסן תשס"א)